

#100

SANNA FAKTA

OM NORRBOTTEN

NORRBOTTEN?

ÅH FAN!

Norrbotten har tagit täten i den gröna och globala omställningen. Här investeras närmare 1 000 miljarder SEK i klimatsmarta innovationer fram till år 2040. LKAB, SSAB och Vattenfall utvecklar Hybrit i Luleå och Gällivare. H2 Green Steel satsar stort i Boden. Unika och världsledande lösningar för att producera fossilfritt stål utan kol. LKAB ska också börja bryta och förädla sällsynta jordartsmetaller som behövs i den globala omställningen för klimatet. Norrbotten är också Europas rymdcentrum och kan inom kort skjuta upp återvinningsbara raketerna och små satelliter för klimatövervakning och forskning. Och det är bara några av alla satsningar som gör att Norrbotten är på god väg att bli världsledande i hållbarhet.

Här har vi samlat 100 sanna och unika fakta om Norrbotten, många med hög Åh fan-faktor. Visste du att Norrbotten dessutom är lika stort som Österrike, tio gånger större än Skåne och att länet till ytan är en fjärdedel av Sverige. Vi har också landets högsta fjäll, Kebnekaise, och världens största underjordsgruva för järnmalm i Kiruna.

Källor till alla sanna fakta hittar du på sidan 63.

#1 Norrbottens ekonomi är urstark

Norrbotten har i många år legat i Sverigetoppen för BRP*. År 2022 var Norrbotten ett av de två län i landet som ökade mest när det gäller BRP-tillväxt* per invånare.

*Bruttoregionalprodukt är värdet av all produktion av varor och tjänster i en region och visar den ekonomiska utvecklingen inom regionen.

#2 Ingen älv genererar mer elkraft än Luleälven

Ingen älv i hela landet genererar så mycket elkraft som Luleälven: 2022 blev produktionen rekordsiffran 17,4 TWh (terawattimmar). Det är drygt en fjärdedel av landets totala vattenkraftproduktion och en niondel av Sveriges elproduktion. Luleälven skulle alltså kunna försörja hela Skåne med el under ett år.

#3 Ett av Sveriges tryggaste län

Nio av tio norrbottningar känner sig trygga i sin vardag.

A man wearing a red hard hat with a headlamp, glasses, and a blue and red work jacket is kneeling in a dark tunnel. He is holding a tablet computer. Next to him is a blue quadruped robot (Spot) with a bright light on its head. The background shows the dark, rocky interior of a tunnel.

#4 Robothunden Spot gör LKAB säkrare

Robothunden Spot® arbetar på LKAB och tränas intensivt för underjordsarbete. Spot är ett viktigt och innovativt steg i riktningen mot ett ännu säkrare LKAB. Robothunden ger LKAB stora möjligheter att inspektera skadedrabbade områden i gruvan på ett säkert och effektivt sätt.

#5 Norrbottniska guldsystrar

Piteåsystrarna Hanna och Elvira Öberg är världens bästa skidskyttar. Hanna Öberg tog två guld, ett silver och ett brons i VM i Oberhof 2023. Och lillasyster Elvira blev Sveriges mest framgångsrika idrottsskvinna i OS i Peking 2022, med ett guld och två silver. Elvira var dessutom Sveriges fanbärare på OS-avslutningen.

#6 400 år gamla städer

Norrbottnens första städer, Piteå och Luleå, grundades år 1621 av kung Gustaf II Adolf.

#7 Världsarv x3

Tre av Sveriges fjorton objekt på Unesco:s världsarvslista finns i länet: Laponia, Struves meridianbåge och Gammelstads kyrkstad. Kyrkan i Gammelstad byggdes 1492, samma år som Columbus upptäckte Amerika. I början av 1800-talet tog astronomen Wilhelm Struve initiativ till ett gigantiskt mätprojekt för att bestämma jordklotets exakta form och storlek. I Struves meridianbåge ingår fyra mätpunkter i den svenska delen av Tornedalen.

#8 Alla tiders bästa byggnad

Kiruna kyrka utsågs 2001 till en av Sveriges vackraste byggnader med benämningen ”Alla tiders bästa byggnad, byggd före 1950” och den röstades även fram av svenska folket som Sveriges mest omtyckta byggnad. Vill man se kyrkan på dess ursprungliga plats bör man planera in ett besök innan 2025, då den kommer flyttas på grund av samhällsomvandlingen i Kiruna.

#9 4 000 öar

Norrbottnens vackra skärgård har mer än 4 000 öar, de flesta obebodda.

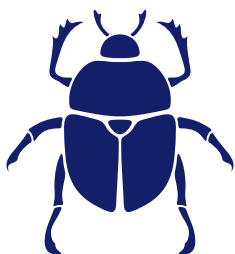

#10 **Supersuccé för Hooja**

Den maskerade Gällivare-duon Hooja dominerade Spotifys lista över mest spelade låtar under 2022 och var den mest önskade artisten under Musikhjälpen samma år. 2023 vann de också priset som årets artist på P3 Guld-galan.

SVT har valt att göra en dokumentär om Hooja-febern som spred sig genom landet under 2022.

#11 **Två guldbaggar till Norrbotten**

Dokumentären Historjá – Stygn för Sápmi vann pris för årets dokumentär och för bästa originalmusik på Guldbaggegalan 2023. Den av FilmPool Nord samproducerade dokumentärfilmen är en poetisk skildring av den samiska konstnären Britta Marakatt-Labba och fick hela fyra guldbaggenomineringar: bästa film, bästa dokumentärfilm, bästa ljuddesign och bästa originalmusik.

#12 **Pantamera**

Svenskarna är bland de bästa i världen på att panta flaskor och burkar. Norrbotten är fjärde bästa län, med i snitt 296 flaskor och burkar per norrbottning.

#13 **Snabb uppkoppling**

Nästan 90 procent av norrbottningarna har idag snabbt bredband via fiber, 100 Mbit/s. År 2025 är målet 100 procent.

#14 60 ton Kalix Ljörom

Det fiskas 40-60 ton äkta Kalix Ljörom i Norrbotten varje höst.

#15 50 procent av landets tonnage

Hälften av Sveriges totala tonnage på järnväg fraktas på Malmbanan mellan Kiruna och Narvik. Ett dubbelspår, även från Luleå, skulle avsevärt öka intäkterna till LKAB och statskassan.

#16 48 369 snöskotrar

En fjärdedel av Sveriges snöskotrar i trafik finns registrerade i Norrbotten.

#17 En av världens största fotbollsturneringar

En av världens största fotbollsturneringar för ungdomar finns i Norrbotten – Piteå Summer Games. Turneringen lockar spelare från flera delar av världen. Under 2022 deltog drygt 620 lag och det spelades nästan 1 600 matcher. Förutom grannländerna fick Piteå långväga besök från Mongoliet, Argentina, Peru och Mexiko.

#18 Europas rymdbas

Den 13 januari 2023 invigde Kung Carl XVI Gustaf ”Spaceport Esrange” där man mot slutet av året väntas göra den första satellituppskjutningen. Sedan starten 1966 har Esrange skjutit upp 700 sondraketer, det vill säga raketer som ramlar ner på jorden efter ett antal minuter. Med den nya raketrampen blir det möjligt att skjuta upp små satelliter med betydligt större raketer än idag. Det här gör att rymdbasen Esrange utanför Kiruna befäster sitt uppdrag som Europas rymdbas.

#19 Rubus Arcticus

Varje år delar Region Norrbotten ut ett av Sveriges största och vassaste stipendier. 2022 fick kultur- och idrottsutövare dela på totalt 530 000 kronor. Sedan starten 1995 har man delat ut drygt 10 miljoner kronor till kulturskapare från länet.

#20 Swedish Lapland slog rekord

Under 2022 slog Swedish Lapland rekord i antalet gästnätter. Besöksnäringen är en av norra Sveriges viktigaste näringar. 2019 sysselsatte besöksnäringen i Swedish Lapland 4 562 heltidsanställningar och bidrog till totala skatteintäkter på 741 miljoner kronor.

#21 **Börje Salming**

En av Norrbottens, Sveriges och kanske världens största hockeyspelare lämnade oss under 2022. Börje Salming var en pionjär och banbrytare för alla svenska hockeyspelare som drömde om NHL. En förebild, en idol och en av våra mest folkkära idrottare.

De mäktiga ovationerna för Börje Salming vid Canada Cup 1976 i Toronto har röstats fram till tidernas största hockeyögonblick av det svenska folket.

Salming startade sin fantastiska karriär på Matojärvi idrottsplats i Kiruna. Idag hänger hans tröjnummer, 21, i taket i Air Canada Centre i Toronto. Utanför arenan står det även en staty av Börje Salming som spelade 17 säsonger och 1 148 matcher i världens bästa liga, NHL. Han gjorde 787 poäng och är fortfarande den back som gjort både flest assist (620) och poäng (768) för Toronto Maple Leafs.

#22 Facebook miljardsatsar i Luleå

Facebook har satsat 11,6 miljarder kronor i direkta investeringar, inköp och kostnader i Luleå 2011-2018. Summerar man direkta investeringar med indirekta investeringar och andra indirekta effekter blir det totalt 21,8 miljarder kronor som investerats i Luleå.

#23 **Äldre bor bra i Överkalix**

Överkalix är tredje bästa kommunen i Sverige att bo i för äldre. Det visar en sammanställning från Länsförsäkringar Fastighetsförmedling, som i ett nytt index rankar äldres boendesituation i landets kommuner.

#24 **Största norrbottniska publiken**

Gyllene Tider lockade år 2019 hela 13 491 personer till Pite Havsbad. Det var den största norrbottniska publiken på en konsert hittills.

#25 **1,5 miljarder SEK**

I Norrbotten testas just nu framtidens elbilar. En tredjedel av världens biltestverksamhet bedrivs på de drygt 30 testanläggningar som ligger djupt inne i Norrbottens inland. En industri som omsätter över 1,5 miljarder kronor årligen och ger orter som Arjeplog, Arvidsjaur, Älvsbyn och Jokkmokk över 100 000 gästnätter per år.

#26 **Händelser vid vatten**

Den ikoniska deckaren Händelser vid vatten blev tv-serie och spelades in i Arjeplog i Norrbotten. Rolf Lassgård och Pernilla August har huvudrollerna. Händelser vid vatten bygger på en roman av Kerstin Ekman och produceras i samarbete med Filmpool Nord.

#27 Harads på världskartan

Åtta arkitektritade trädhus har satt lilla Harads, nordväst om Boden på världskartan. Tv-team och nattgäster har kommit från när och fjärran för att uppleva de fantasifulla och helt olika skapelserna på Treehotel. Av besökarna är det 70 procent utländska gäster. 2021 omsatte Treehotel nästan 17 miljoner kronor.

#28 11 000-åriga tornedalingar

Det bodde människor i Tornedalen för 11 000 år sedan. I Aarevaara, 3,5 mil från Pajala, har man hittat boplatser som då låg nära inlandsisens rand.

#29 HYBRIT – först i världen med fossilfritt stål

SSAB, LKAB och Vattenfall har producerat världens första vätgasreducerade järnsvamp i pilotskala. Teknikgenombrottet inom HYBRIT-initiativet kapar cirka 90 procent av utsläppen i samband med stålproduktion och är ett avgörande steg på vägen mot fossilfritt stål. SSAB, LKAB och Vattenfall invigde HYBRIT:s pilotanläggning för lagring av fossilfri vätgas i Svartöberget i Luleå under 2022. Bergrumslagret är det första i världen i sitt slag. Invigningen markerade inledningen på den två år långa testperiod som ska pågå fram till 2024.

Genom HYBRIT ska SSAB, LKAB och Vattenfall skapa den mest effektiva värdekedjan från gruva till stål, med målet att bli först i världen med fossilfritt stål till marknaden i industriell skala år 2026. I full skala kommer HYBRIT att sänka Sveriges samlade koldioxidutsläpp med över 10 procent.

#30 4 600 renägare

Det finns cirka 4 600 renägare i Sverige (som äger minst en ren), varav 85 procent bor i Norrbottens län. 40 procent av renägarna är kvinnor.

#31 **Fyra raka**

Luleå Hockey/MSSK tog sitt fjärde raka SM-guld säsongen 2021-2022.

#32 Europas modernaste konserthus

I Piteå finns ett av Europas modernaste konserthus, Studio Acusticum. Orgeln är ett instrument i världsklass, skapat av den tyske orgelbyggaren Gerald Woehl. Den är 10 meter bred, 9,5 meter hög och har 9 000 orgelpipor.

#33 Landets längsta landningsbana

Luleå Airport har Sveriges längsta landningsbana, 3 350 meter och ökar rejält i antal passagerare.

#34 90 000 studenter

Luleå tekniska universitet har en hög arktisk spetskompetens. Samarbetet med de fem ledande universiteten i norra Sverige, Finland och Norge, The Arctic Five, skapar en stor kunskapsregion med cirka 90 000 studenter, 4 000 doktorander och mer än 5 000 forskare – i nivå med Stockholmsregionen.

#35 Världens bästa norrsken

För många är det en dröm att uppleva norrskenet dansa över himlen. Aurora Sky Station i Abisko är världens bästa plats för att uppleva ljusfenomenet, även kallat Aurora Borealis.

#36 Världens näst största bifurkation

I Tärendö finns världens näst största bifurkation. Tärendö älv, 52 kilometer lång, hämtar sitt vatten från Torneälven och för över det till Kalixälven. Världens största bifurkation finns i Sydamerika.

#37 Sveriges djupaste sjö

Hornavan i Arjeplogs kommun är 221 meter djup och därmed Sveriges djupaste sjö. Tvåa kommer Torneträsk i Kiruna kommun, med 168 meter.

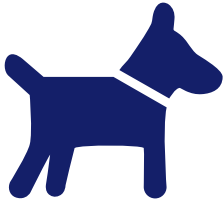

Buoris, buoris!

#38

Norrbotten är förvaltningsområde för tre nationella minoritetsspråk: finska, meänkieli och samiska.

Det betyder att Norrbotten har ett särskilt stort ansvar att skydda och främja dessa språk. Buoris, buoris betyder "hej, hej" på lulesamiska.

#39 42 024 hundar

I Norrbotten finns det 42 024 registrerade hundar. Det gör oss till ett av Sveriges hundtätaste län, räknat per invånare. De vanligaste hundnamnen är Molly, Bella och Charlie.

#40 Världsledande forskning

Luleå tekniska universitet, LTU, är i stark tillväxt med världsledande kompetens inom flera forskningsområden. Deras forskning bedrivs i nära samarbete med företag som Bosch, Ericsson, Scania, LKAB, SKF, ledande internationella universitet samt med regionala och nationella aktörer. Forskare på LTU har även hittat vatten på planeten Mars och utvecklar ett mer klimatvänligt flygbränsle. LTU omsätter totalt 1,9 miljarder kronor per år. De har idag 1815 anställda och 19 155 studenter.

#41 Sveriges nordligaste och östligaste punkt

I Norrbotten finns både Sveriges nordligaste punkt, Tre riksröset, och östligaste, Kataja i Haparanda skärgård.

#42 Sveriges mest populära vandringsled

Kungsleden är Sveriges mest populära och en av världens mest kända vandringsleder. Den är drygt 400 kilometer lång och sträcker sig från Abisko i norr till Hemavan i söder.

#43 30 kilometer på havsis

Luleå har totalt 30 kilometer kommunala isvägar i skärgården. Där ingår landets längsta isväg, 16 kilometer mellan Hindersöstallarna och Stor-Brändön. Isvägarna är mycket populära och många Lulebor gör en dagsutflykt med egen personbil för att besöka öarna Hindersön, Långön, Storbrändön, Sandön och Junkön.

#44 Europas största vindkraftspark och ny vindkraft till havs

I Markbygden pågår just nu bygget av Europas största vindkraftspark. Parken kommer fullt utbyggd kunna producera 10-12 TWh, vilket motsvarar 6-8 procent av Sveriges totala elproduktion. Den totala investeringsvolymen uppgår till cirka 60 miljarder kronor. I Kalix skärgård planeras dessutom en gigantisk vindkraftspark ute till havs. 70-120 vindkraftverk ska producera 9-10 TWh el per år, vilket motsvarar drygt 7,5 procent av Sveriges årliga elproduktion.

#45

Basket- mästarinnor

Luleå Basket är en maktfaktor i svensk basket med sina sju SM-guld på de tio senaste säsongerna. Lagets hängivna fans har också bidragit till att Luleå basket dessutom vunnit pris för mesta publik och bästa matcharrangemang.

#46 Två städer blir en

I Malmberget är samhällsomvandling inget nytt. Gruvans behov av mark har påverkat samhället i över 50 år. Kvarter och byggnader har rivits och i en del fall flyttats. Nu ska i stort sett hela Malmberget avvecklas. Viktiga samhällsfunktioner och bostäder flyttas till det närbelägna samhället Gällivare, fem kilometer söderut. Samhällsomvandlingen beräknas pågå fram till 2032.

#47 **Rekordkyla**

Den lägsta temperatur som uppmätts vid en officiell svensk väderstation är -52,6 grader i Vuoggatjålme i Arjeplogs kommun år 1966. Norrbottens värmerekord är 36,9 grader, uppmätt i Harads.

#48 **Kiruna väcker uppmärksamhet i hela världen**

Samhällsomvandlingen av Kiruna väcker uppmärksamhet i hela världen. Aldrig tidigare har ett så utvecklat och modernt samhälle omvandlats på grund av att en industriverksamhet behövt marken. Omkring 6 000 människor måste flytta när LKAB:s gruvverksamhet expanderar. Hela området omfattar cirka 3 000 bostäder samt cirka 450 000 kvadratmeter offentliga och kommersiella lokaler. År 2035 kommer den nuvarande stadskärnan att vara avvecklad och den nya helt utvecklad, tre kilometer österut.

#49 Sveriges lägsta energikostnad

Luleå har Sveriges lägsta energikostnad (totalkostnad för fjärrvärme, el, vatten och avfall). Piteå ligger på andra plats och på fjärde plats landar Boden. Det visar den så kallade Nils Holgersson-rapporten 2022.

#50 Sveriges äldsta hamburgerkedja

Sveriges äldsta hamburgerkedja MAX startades av Curt Bergfors i Gällivare 1968 och firade sitt 50-årsjubileum där. MAX har utsetts till Sveriges mest hållbara företag i snabbmatsbranschen åtta år i rad.

#51

13 olika bastur

Sedan 1988 har Svenska Bastuakademien sitt säte i Kukkolaforsen. Här finns 13 olika bastur och bastuåret kulminerar i samband med Nationalbastudagen, andra lördagen i juni.

#52

Världens största samling av samiskt silver

Silvremuseet är ett museum i centrala Arjeplog. Samlingarna skildrar ortens historia - från förhistorisk tid till nutid. Nomader och bofastas liv levandegörs i olika utställningar. I ett av rummen visas till exempel en av världens största samlingar av samiska silverföremål.

#53 **Skrällseger**

2022 skrällvann Norrbotten TV-pucken för pojkar för första gången sedan 1985.

#54 **Låg kriminalitet**

Norrbotten har lägst andel anmälda brott i Sverige, 98 per 1 000 invånare.

#55 **Dunderutsikt**

Från stadsfjället Dunderet i Gällivare ser du en elftedel av hela Sveriges yta, bland annat Kebnekaise och Sarek. Namnet Dunderet kommer från det finska ordet för fjäll, tunturi. Det kan också härledas till det samiska ordet för lågfjäll, tuoddar.

#56 En av världens mest jämställda gruvor

Aitik, strax söder om Gällivare i Norrbotten, är Sveriges största och världens mest effektiva koppardagbrott. Dygnet runt bryts malmfyndigheter av kopparkis med koppar, guld och silver. Arbetet i Aitik sker med världens största maskiner. Bland dem finns bergtruckar som väger 570 ton (med last) och där hjulet är fyra meter i diameter. Här finns också grävmaskiner som rymmer upp till 45 kubikmeter berg i skoporna. Maskinerna körs av nästan lika många kvinnor som män, vilket gör Aitik till en av världens mest jämställda gruvor. Med drygt 900 anställda är Boliden den största privata arbetsgivaren i Gällivare kommun.

#57 10 000 båtar och 40 hamnar

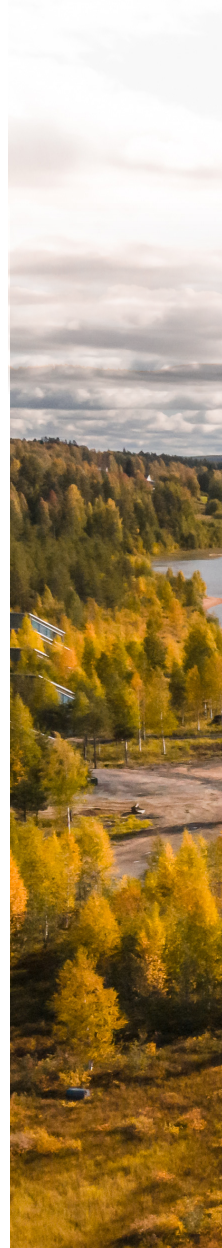
Luleå är en av Sveriges båtätaste kommuner, med 40 fritidsbåtshamnar och fler än 10 000 fritidsbåtar.

#58 Världens fredligaste gräns

Gränsen mellan Sverige och Finland i Haparanda/Tornio går mitt i Torneälven. Den drogs 1809 och brukar kallas världens fredligaste.

#59 Norrbotten är en viktig del av Arktis

Arktis är det stora ishavsområdet vid nordpolen med omkringliggande landområden. Sveriges regering har antagit en ny strategi för den arktiska regionen, som har människorna, freden och klimatet i fokus. Norrbotten är en konkurrenskraftig arktisk region och en viktig aktör i genomförandet av strategin.

#60 Flytande spahotell på Luleälven

Arctic Bath är ett flytande spahotell som ligger förankrat på Luleälven i Harads. Arctic Bath är medlem i Small Luxury Hotels, en samling med några av världens lyxigaste hotell.

#61 Polarbröd har egen vindkraft

Tisdagen den 10 maj 2022 återinvigdes Polarbröds fabrik i Älvsbyn av Kronprinsessan Victoria, 625 dagar efter den förödande branden som totalförstörde anläggningen. Redan dagen efter tragedin den 23 augusti 2020 gick bolagets ledning ut med att fabriken skulle byggas upp igen. Polarbrödskoncernen har, genom dotterbolaget Polarkraft, investerat i egna vindkraftverk. Koncernen producerar nu mer förnybar energi än vad de använder.

#62 93 000 glada laxar

Antalet viltlevande lax som lekvandrar upp i Torneälven har ökat under de senaste två decennierna. I Naturresursinstitutets ekolod i Kattilakoski vid polcirkeln observerades sommaren 2022 omkring 93 000 laxar. Det gör Torneälven till ett av Europas bästa laxfiskevatten. Många stora laxar fångas vid den natursköna forsen Matkakoski, som ligger 3,7 mil från Haparanda.

#63 Världsledande inom förnyelsebara drivmedel

SunPine i Piteå är världsledande vad gäller framställning av andra generationens förnyelsebara drivmedel. Råvaran är en restprodukt från pappers- och massatillverkning. SunPine omsätter 2 miljarder kronor, producerar 150 miljoner liter talldiesel per år och 350 000 ton CO₂ reduceras varje år.

#64 Icehotel – En världsunik sevärdhet

Varje år skördas isen från Torne älv och omvandlas till världsledande design och arkitektur. Icehotel, utanför Kiruna, är en internationell sevärdhet och världens första och största ishotell som skapats från snö och is.

#65 Sveriges största muddringsprojekt

Luleå hamn är Sveriges tredje största transporthamn, främst genom hanteringen av råvaror för gruv- och stålindustrin. Genom Sveriges största muddringsprojekt Malmporten, en investering på cirka 3 miljarder kronor, kommer fartygslasterna från Luleå att kunna fördubblas. Det är också positivt för miljön, då utsläppen halveras tack vare större laster. Genom att stärka framtidens hamn i Luleå kan den hållbara sjövägen till världen tryggas, så att Luleå kan fortsätta vara en livskraftig sjöfartsstad även för kommande generationer.

#66 Skandinaviens ledande bemanningsföretag

StudentConsulting startades 1997 i Luleå och är idag ett av Skandinaviens ledande rekryterings- vikarie- och bemanningsföretag. 2022 tillsatte de 20 185 jobb i Sverige, Norge och Danmark. Koncernen omsätter 1,6 miljarder kronor och har över 450 000 kandidater; studenter, akademiker och yrkesutbildade i sitt nätverk.

#67 Sveriges bästa science center

Teknikens Hus är Sveriges nordligaste science center och ett av landets första. Sedan portarna öppnades har Teknikens Hus välkomnat mer än 4 miljoner besökare. Teknik- och naturvetenskapscentret har mottagit många utmärkelser genom åren; bland annat blev det framröstat till världens bästa vid världskonferensen i Rio de Janeiro. Från 2010 har Teknikens Hus även rankats högst i Skolverkets bedömning av Sverige samtliga science center.

#68 **Sjunde bästa inkubatorn**

Arctic Business Incubator i Luleå är världens sjunde bästa inkubator med koppling till ett universitet. Det visar en utvärdering gjord av UBI Global Benchmark, som rankat 259 inkubatorer i 53 länder. Undersökningen visar att ABI-bolagen efter fem år har 27 procent högre överlevnadsgrad än det globala genomsnittet.

#69 **Isbrytare och Polarforskningsinstitut**

Just nu har Sverige fem isbrytare som alla är stationerade i Luleå – Oden, Ymer, Frej, Atle och Ale. Isbrytaren Oden är en av världens mest kraftfulla isbrytare och har varit i både Arktis och Antarktis på expeditioner för Polarforskningsinstitutet, som flyttat sitt huvudkontor till Luleå. Sjöfartsverket ska nu investera i två nya isbrytare för 3,5 miljarder kronor.

#70 Sveriges största hustillverkare

Älvsbyhus är Sveriges största hustillverkare, med fyra fabriker i Sverige och Finland. Sedan 1960 har de levererat mer än 45 000 småhus och omsätter cirka 952 miljoner kronor. Bolaget leds av tredje generationen familjen Johansson och har huvudkontoret i Älvsbyn.

#71 Storskalig fossilfri ståltillverkning i Boden

Företaget H2 Green Steel, tillsammans med Bodens kommun, står för en av de största satsningarna och omställningarna i Sveriges industriella historia. På ett 500 hektar stort markområde byggs en unik integrerad industripark där man med vätgasbaserad grön energi ska producera fossilfritt grönt stål. H2 Green Steel kommer att producera 5 miljoner ton fossilfritt stål innan år 2030 och kommer att bidra till klimatomställningen av den europeiska stålindustrin, en av industrierna med störst koldioxidutsläpp.

#72 Sveriges första länsteater

Stiftelsen Norrbottensteatern etablerades 1967 och är Sveriges första länsteater. Stiftarna var dåvarande Norrbottens läns landsting och Luleå kommun. I september 1967 hölls teaterns premiär, De förödmjukade av Fjodor Dostojevskij. Numera sätter de upp 6-7 produktioner per år på de tre scenerna i teaterhuset i Luleå. En del av dessa visas också på turné i Norrbottens län.

#73 Sveriges EU- ordförändskap startade i Kiruna

När Sverige tog över ordförändskapet i EU, 1 januari 2023, var startmötet i Kiruna. Där fick EU-kommissionen med Ursula von der Leyen veta allt om den gröna omställningen till fossilfritt stål, LKAB:s stora fyndigheter av sällsynta jordartsmetaller och givetvis besöka Icehotel, ett av världens mest välkända besöksmål.

Ursula von der Leyen samtalar med kung Carl XVI Gustaf. Näringsminister Ebba Busch och utrikesministern Tobias Billström skymtar i bakgrunden på besök i Ishotellet.

#74 Världens första köpcentrum

Shopping i Luleå invigdes 1955 och var världens första köpcentrum. Det ritades av den berömda arkitekten Ralph Erskine. Det andra byggdes i USA 1956.

#75 Europas största älghorn

Europas största älghorn satt på en tjur som Leif Jacobsson från Vuollerim fällde 1982. Det var en 26-taggare och fick 420,2 poäng, vilket fortfarande står sig i rekordböckerna.

#76 Guldreserv

Bodens fästning är Sveriges genom tiderna mest påkostade försvarsanläggning. Den började byggas år 1900 och avvecklades 1997. Delar av den svenska guldreserven förvarades i berggrum under Bodens fästning fram till 1982.

#77 93 km/h – på skridskor

Varje vinter kommer hundratals holländare till Luleå för att tävla på isvägen mitt i centrum. 2018 slog speedskatingåkaren Kjeld Nuis världsrekord på isbanan i Luleå. Nuis kom upp i 93 km/h, vilket då var snabbast i världen.

#78 Världens nordligaste 27-håls golfbana

Luleå Golfklubb har världens nordligaste 27-håls golfbana. Sveriges nordligaste 9-hålsbana ligger i Björkliden, med utsikt mot Lappporten. Och när du slår ut på hål 6 på Haparanda-Tornio GK, landar bollen en timme senare i Finland.

#79 25 procent av Sveriges yta

Norrbotten är 25 procent av Sveriges yta, med 2,5 procent av Sveriges befolkning. Norrbotten har tre invånare/kvadratkilometer. I Stockholms län är antalet 304.

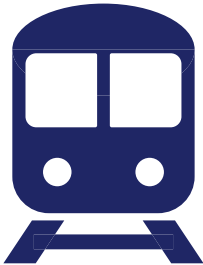
#80 **Sveriges bästa skola**

Övertorneå toppar tabellen och Älvsbyn hamnar på plats tre bland landets bästa skolkommuner i Lärarförbundets ranking 2021. Du hittar även Arvidsjaur och Kalix högt upp på listan (10 och 13).

#81 Smaklig spis

Norrbottnen har tio restauranger med i den prestigefyllda listan White Guide – Sveriges bästa restauranger 2022. Toppar gör Restaurang Tage i Piteå och Hemmagastronomi i Luleå.

#82 Världens starkaste lok

LKAB:s urstarka lok på Malmбанan, IORE, är världens starkaste. Inget annat lok kan dra tåg med en vikt på drygt 8 000 ton. De omvandlar dessutom rörelseenergi till el vid inbromsning och energi matas tillbaka till kontaktledningen. Det innebär att cirka 25 procent av energin återvinns vid varje transport.

#83 Piteå toppar listan över Idolvinnare

Nike Sellmar vann Idol 2022 och
2020 hette vinnaren Nadja Holm.
Med två Idolvinnare på cv:t
toppar nu Piteå listan över
Idolstäder i Sverige.

#84 Årets exportregion

Ett långsiktigt och strategiskt arbete har gjort Norrbotten till en stark exportregion. Under 2022 uppmärksammades framgångarna av regeringen, som gav priset Årets exportregion till just Norrbotten.

En del av motiveringen lyder ”Regionen har lyckats exceptionellt bra i sitt exportfrämjande och är en sann förebild för andra. Norrbotten lyckades till och med öka exporten under pandemiåren (mellan 2019 – 2021)”.

#85 Solen lyser starkt i Luleå

Luleå finns oftast med i toppen av Solligan, en prestigefylld tävling som mäter antalet soltimmar från midsommarafton och sju veckor framåt varje sommar. En lista som Luleå toppt 2003, 2005, 2007, 2011, 2014, 2018, 2019, 2020 och 2021.

#86 **Gäddrar anamma**

Fiskedraget Headbanger Lures från Luleå erövrar nu USA. Efter flera års satsning på den amerikanska marknaden och flera priser för sitt gäddfiskedrag står nu Headbanger Lures inför ett genombrott på den viktiga arenan. Headbanger Lures sägs vara gäddornas favorit. Utvecklingen av det nya fiskedraget har stöttats av ABI i Luleå.

#87 **Världens nordligaste triathlontävling**

Under midnattssolen samlas tävlingsdeltagare från runt om i världen för att delta i världens nordligaste triathlontävling över Ironmandistans – Laponia Triathlon 67N°.

#88 **Banbrytande bogserbåt**

Luleå Hamn investerade i en ny, isbrytande bogserbåt, den första i världen som delvis går på el. Bogserbåten Vilja har en hybridmotor som går på batteri i hamnen och möter upp lastbåtarna, för att sedan slå på dieselmotorerna vid bogsering. Båten togs i drift vintern 2019.

#89 Världens äldsta marknad

Jokkmokks marknad är en av världens äldsta marknader och arrangerades under 2023 för 418:e gången. Marknaden är alltid den första torsdagen i februari.

#90 Svenskt snörekord

Kopparåsen, mellan Riksgränsen och Björkliden har det svenska snörekordet. 24–28 februari 1926 uppmättes ett snödjup på 327 centimeter.

#91 Rekord i temperaturökning

20 januari 1997 steg temperaturen snabbt i Nikkaluokta, från -36,8 grader till +1 grad under ett och samma dygn. Det är svenskt rekord.

#92 Rekordblåst

Tarfala, 1 150 meter över havet, innehar svenska rekordet för högsta byvindhastighet. Den 20 december 1992 registrerades 81 m/s vid forskningsstationen.

#93 Soligt i 47 dygn

Norra polcirkeln går igenom Norrbotten på breddgraden 66 33 30 N. Norr om polcirkeln har vi midnattssol, i Kiruna 47 dygn i sträck, från 28 maj till 16 juli.

#94 **Världens första Pride on Ice**

Luleå Pride startades 2012 som Europas nordligaste pridefestival. Vintern 2018 anordnades också världens första Pride on Ice i Luleå, med närmare 500 deltagare i ett färgstarkt festivaltåg på den populära isvägen.

#95 **Världens labyrinttätaste skärgård**

Labyrinter finns lite överallt i världen. De är nästan alltid byggda på klapperstensfält i anslutning till ett fiskeläge. Man tror att de äldsta kommer från 1200-talet. I Sverige har man funnit cirka 300 labyrinter. Av dessa ligger 100 stycken i Norrbottens skärgård, världens labyrinttätaste område.

#96 **Europas största provområde**

FMV Vidsel Test Range är Europas största militära instrumenterade övnings- och provområde på land. Det ligger i Älvsbyns kommun, mellan Jokkmokk och Kåbdalis.

#97 **Europas största fors**

Storforsen, 40 kilometer väster om Älvsbyn, är Europas största obundna fors. Fallhöjden är 82 meter och fallsträckan 5 kilometer.

#98 Europas enda urbefolkning

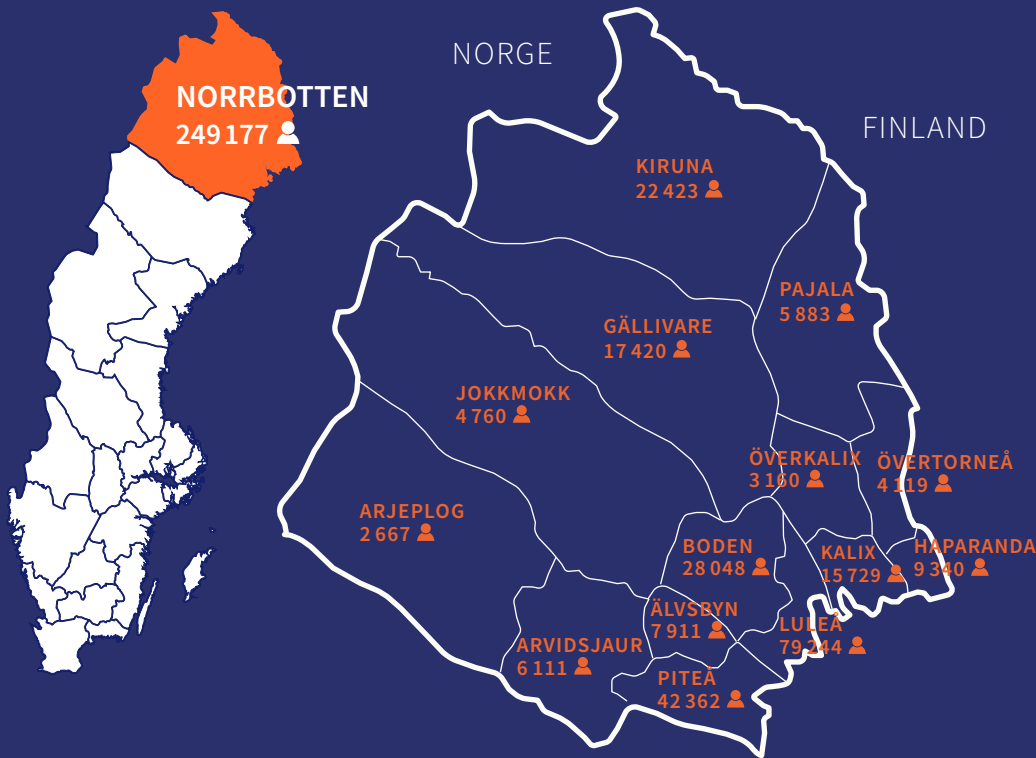
Samerna, Europas enda urbefolkning, lever i Sápmi, det stora landområde som sträcker sig över de nordligaste delarna av Sverige, Norge, Finland och ryska Kolahalvön. Samerna är en viktig del i Norrbottens historia och framtid.

#99 Där samisk kultur och slöjd tar form

Åjtte i Jokkmokk är Sveriges huvudmuseum för den samiska kulturen i Sverige. Här finns en av världens förnämsta samlingar av samiska slöjdföremål, Duodji.

#100 Världsarvet i Luleå

Gammelstads kyrkstad är ett världsarv och platsen där Luleå grundades. Här finns en vacker kyrka från 1492, omgiven av hundratals små röda kyrkstugor. Alldeles intill ligger populära friluftsmuseet Hägnan. Luleå stad flyttades till sin nuvarande plats år 1649 på grund av landhöjningen.

Källor: Samtliga fakta kommer från kontrollerade källor hos respektive kommuner, myndigheter, organisationer, företag och aktörer: BRP – statistikmyndigheten, Vattenfall, SSC, Pantamera, Post- och telestyrelsen, Region Norrbotten, Swedish Lapland, Arvidsjaur kommun, Sametinget, Lonely Planet, LTU, Jordbruksverket, Visitlulea, Svevind, wpd Offshore Sweden AB, Nils Holgersson-rapporten, kukkolaforsen.se, SVT, Swedavia, Naturresursinstitutet, lulea.se, Skolverket, Länsstyrelsen Norrbotten, Sjöfartsverket, SMHI, Affärer i norr, jokkmokksmarknad.se, White Guide, Lärarförbundet, vartlulea.se, Sveriges radio, Boliden, Luleå golfklubb, Svenska ishockeyförbundet, riksdagen.se, Byggfakta, Brå, kalix.se, Luleå Hamn, Kirunalapland.se, Trafikanalys, Norrbottenskuriren, Ice hotel, Studentconsulting, H2 Green Steel och Norrbottensteatern med flera.

Foto: Fredric Alm (#4, #46), Joel Marklund (#5), Burban Studios (#9), BD Fisk (#14), Emil Wesolowski (#21), Luleå kommun (#22), Mats Engfors (#27), Carl-Johan Utsi (#30), Oskar Larsson (#31), Chad Blakely (#35, #36, #37), Ola Norlén (#45), Gry Helen Sivertsen (#52), Stefan Berg (#56), Andreas Lundberg (#63), Andy Anderson (#64), Jennie Petterson (#67), Magnus Stenberg (#72), Johannes Frandsen (#73), Daniel Holmgren (#77) Nathalie Ulinder Cuti (#83), Fredrik Sanberg (#89), David Zandén (#93).

UTVECKLANORRBOTTEN.SE